

RAPOR · IRISP/2026/001

4 Ağustos 2026

Kuruluş Bildirgesi ve Çalışma İlkeleri

Özet

Bu bildirme, Uluslararası Ortak Algı Araştırmaları Enstitüsü'nün kuruluşunu kayda geçirir ve enstitünün üzerine kurulduğu taahhütleri belirtir: gündem bağımsızlığı, her bulgusu kanıtla birlikte raporlanan yorumdan-önce-ölçüm, her yayında açık erişim ve tasarımdan gelen karşılaştırılabilirlik.

Bildirme, enstitünün yönetişimini tanımlar — yürütmeden sorumlu direktörlük, araçları ve bulguları yayından önce bağımsız değerlendiren bilim kurulu ve ilk yayın hakkı taşıyan Genç Araştırmacı Programı — ve araştırma gündemini çıkarların değil soruların karşısında sorumlu tutan güvenceleri sayar.

Her bulgudan önce, ilk olarak yayımlanmıştır; böylece sonraki her yayın, enstitünün ilk gün kendisi için koyduğu standarda karşı okunabilir.

1 · Kuruluş

Uluslararası Ortak Algı Araştırmaları Enstitüsü, 2026'da bağımsız ve uluslararası yönelimli bir araştırma enstitüsü olarak kurulmuştur. Amacı tektir: toplumların nelere inandığını ölçmek, bu ortak algıları eldeki en iyi kanıtlarla karşılaştırmak ve her bulguyu açık erişimle yayımlamak. irisp.org enstitünün resmi yayın organıdır; enstitünün yayımladığı hiçbir şey önce başka bir yerde görünmez.

Bağımsızlık söylemsel değil yapısaldir: araştırma gündemini yayımlanmış programın soruları belirler ve hiçbir fon sağlayıcı, ortak ya da çıkar; fonlayarak veya ortak olarak neyin ölçüleceğinde ya da neyin yayımlanacağında söz sahibi olmaz.

2 · Çalışma ilkeleri

Önce ölçüm

Ölçümsüz iddia yok; her bulgu kanıtla birlikte raporlanır.

Açık erişim

Her yayın, veri seti ve yöntem notu — herkese, ücretsiz.

Tasarımdan karşılaştırılabilir

Gruplar, ülkeler ve zaman arasında karşılaştırma için kurulur.

3 · Yönetişim

Enstitü üç organ etrafında tasarlanmıştır. Direktörlük, araştırma programının ve yayınlarının yürütme sorumluluğunu taşır. Bilim kurulu, ölçüm araçlarını ve bulguları yayından önce, direktörlükten bağımsız olarak değerlendirir. Genç Araştırmacı Programı, lisans ve lisansüstü araştırmacıları projelere yürütücü ortak olarak katar; her genç araştırmacının adlandırılmış bir danışmanı ve ilk yayın

hakkı vardır.

4 · Yayın taahhüdü

Enstitü üç açık erişimli biçimde yayın yapar — rapor, yöntem notu ve çalışma kâğıdı — ve ampirik her yayının verisini ve yöntemini taşıyacağını taahhüt eder. Bu bildirge her bulgudan önce yayımlanmıştır; böylece sonraki her yayın, enstitünün ilk gün kendisi için koyduğu standarda karşı okunabilir.

Önerilen atıf

IRISP (2026). Kuruluş Bildirgesi ve Çalışma İlkeleri. IRISP Rapor. <https://irisp.org/tr/yayinlar/founding-charter/>

Bu yayın açık erişimlidir. IRISP®'e atıf verilerek serbestçe paylaşılabilir ve çoğaltılabilir.